

er indskrænket til f. Ex en enkelt By som Kjøbenhavn. Det eksisterer der ikke. Derfor har man ikke tænkt paa disse ved Lovens Affattelse; men, da det jo maa erkjendes, at Spørgsmaalet ganske vist kan opstaa i Fremtiden, og da jeg heller ikke kan anse det for ganske upraktisk — thi vel tror jeg, at det ikke vil kunne betale sig at oprette et fast Lotteri for et enkelt Amt eller en enkelt By udenfor Kjøbenhavn, men det kunde nok være, at det kunde betale sig at oprette saadanne med en Affætningskreds, der var indskrænket til Staden Kjøbenhavn — kan jeg altsaa for saa vidt godt gaa ind paa Forslaget, som det nu er, idet det jo gaar ud paa at udtrykke Noget, der egentlig allerede laa i Ministeriets Tanke. Ministeriets Tanke var nemlig den, at der ikke længer ved Bevilling skulde oprettes disse faste staaende Institutioner, som ere bekjendte under Navn af de forskjellige Industrielotterier. — Hvad Tombolaer angaar, skal jeg kun bemærke, at jeg tror, at det vilde foranledige almindelig Utilfredshed, især naar jeg henser til det store Omfang, hvori disse Bevillinger attraas rundt omkring baade paa Landet og i Byerne, dersom man pludselig skulde holde op med at give Bevillinger til dem og altsaa være nødsaget til at aflaa disse Ansøgninger, som jo i det Hele dreie sig om temmelig ustyldige Foretagender. Naar Afdgangen til at give Bevilling til Tombolaer indskrænkes paa den Maade, som er foreslaaet, og som for Resten er stemmende med den, man har fulgt i Praxis i alt Fald i de senere Aar, nemlig at de kun kunne finde Sted i velgjørende og almennyttige Diemed og naturligvis ogsaa kun ere kortvarige, altsaa ikke ere faste Institutioner, men Noget, som kun staar i Forbindelse med en Fest eller anden forbigaaende Begivenhed, ser jeg ikke, at det kan medføre nogenjomhelst skadelig Følge for den offentlige Moralitet eller deslige, og derfor vil jeg ogsaa lægge et Ord ind for, at man ikke vil gjøre noget Forsøg paa at begrænde Afdgangen til at give Bevilling til Tombolaer stærkere, end Lovforslaget og den ældre Lovgivning, der stemmer dermed, kræver.

Ordføreren (Tauber): Da den høitæredede Minister har tiltraadt Udvalgets Fler-tals Forslag under Nr. 1, finder jeg ikke Anledning til at opholde mig videre derved, men jeg maa dog tillade mig med Hensyn til Vædringsforslaget under Nr. 2 at gjøre nogle Bemærkninger overfor det ærede Medlem (Dinesen), som førte Ordet for dette Forslag. Det nævnte ærede Medlem anførte til Forfar for, at en Del af Lotteriernes enten burde vedblive at bestaa eller ialtfald

burde vedblive at bestaa i en længere Tid, at disse Lotterier havde særdeles velgjørende Diemed, og at der vanskeligt ad anden Vej vilde komme Penge ind dertil. Hvad det Sidste angaar, skal jeg ikke opholde mig videre derved. Det er jo ikke Statens Sag ved Oprettelsen af Lotterier at skaffe Penge til velgjørende Diemed, og jeg tror ikke, at der er Aarsag til at udlede Noget i saa Henseende deraf, at Staten har negtet Tilskud til Værlingehjemmet. Det maa i det Hele siges, at saadanne Foretagenders Opgave er det at bestaa ved frivillige Bidrag, og det er ikke nogen Statsag som saadan at støtte dem. Hvorvidt Idiotanstalten bør betragtes som en Statsag eller ikke, skal jeg ikke komme ind paa, det vil bero paa senere Overvejelser; der har ikke, saavidt mig bekjendt, foreligget noget Forslag tidligere i saa Henseende, og det ærede Medlem har jo heller ikke gjort mere end en Antydning i den Retning. Naar det ærede Medlem som sagt anførte, at flere af disse Lotterier havde særdeles velgjørende Diemed, skal jeg fuldstændig give ham Ret deri, jeg vil endog sige, at det vistnok gjælder om dem alle, at det er nyttige og velgjørende Foretagender, de støtte, om end maaske nogle af disse Diemed kunne betragtes som afsluttede; dette kan vel f. Ex siges om Lotteriet til Frederiksborg Slots Gjenopførelse, hvad jeg dog ikke har nøiagtige Oplysninger om. Diemedene ere altsaa vistnok alle af nyttig Art, men det er ikke derom, Spørgsmaalet dreier sig. Spørgsmaalet dreier sig for det Første om, hvorvidt disse Lotterier yde noget væsentligt Bidrag til disse Diemeds Fremme, og for det Andet, hvorvidt det Overskud, som fremkommer til Bedste for Diemedene, staar i et nogenlunde rimeligt Forhold til de Offre, som paalægges Spillerne. Ingen af Delene er Tilfældet. Det er selvfølgelig ikke muligt nøiagtigt at udregne, hvor stort Overskuddet er for disse Lotterier i det ene eller det andet Aar, det afhænger af, om disse Lotterier spille heldig eller ei paa de Lodder, som de ikke affatte. For et enkelt Aar kan det imidlertid afgjøres, og jeg skal henvise til den Beregning, som Finantsudvalget anstillede i forrige Samling. Deraf saae man, at det Overskud, som tilfaldt forskellige Lotterier, udgjorde mellem 10 pCt. og 2¹/₂ pCt. af de Penge, som Spillerne anvende derpaa. Det er et meget ringe Beløb, man maa paa ingen Maade tro, at det Hele er Overskud, nei, en ganske overordentlig stor Del gik til og gaar til Administrationsudgifter af alle mulige Arter: Provision til Kollektører, Bøsthyrelsens Lønninger og alle mulige andre Ting, der sluge en stor Masse af Beløbet,